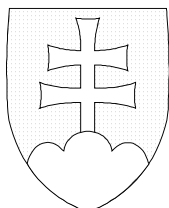

PROTIMONOPOLNÝ ÚRAD SLOVENSKEJ REPUBLIKY

ROZHODNUTIE

Číslo: 2015/FV/3/1/020

Bratislava, 22. jún 2015

Protimonopolný úrad Slovenskej republiky, odbor koncentrácií, v správnom konaní číslo 0005/OK/2015 začatom dňa 25. 02. 2015 na základe oznámenia koncentrácie podľa § 10 ods. 7 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov podnikateľom PHOENIX International Beteiligungs GmbH, so sídlom Pfingstweidstrasse 10-12, Mannheim 681 99, Spolková republika Nemecko, prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu Soňa Hekelová, advokátka so sídlom Znievska 44, 851 06 Bratislava, Slovenská republika

r o z h o d o l

na základe § 12 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov tak, že **s ú h l a s í** s koncentráciou podľa § 9 ods. 1 písm. b) zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov, spočívajúcou v získaní nepriamej výlučnej kontroly nad podnikateľom Sunpharma Europe, Société à responsabilité limitée, so sídlom Avenue Gaston Diderich 5, L-1420 Luxemburg, Luxemburské veľkovoľvodstvo podnikateľom PHOENIX International Beteiligungs GmbH, so sídlom Pfingstweidstrasse 10-12, Mannheim 681 99, Spolková republika Nemecko, na základe Zmluvy o kúpe akcií uzatvorenej dňa 21. 01. 2015 medzi spoločnosťami [.....

.]¹ ako predávajúcimi a spoločnosťou PHOENIX Slovakia Invest, a.s., so sídlom Pribylinská 2/A, 831 04 Bratislava, Slovenská republika ako kupujúcim.

O d ô v o d n e n i e :

1. Protimonopolnému úradu Slovenskej republiky, odboru koncentrácií (ďalej len „úrad“) bolo dňa 25. 02. 2015 listom zaevidovaným pod číslom 347/2015 od podnikateľa PHOENIX International Beteiligungs GmbH, so sídlom Pfingstweidstrasse 10-12, Mannheim 681 99, Spolková republika Nemecko (ďalej len „PHOENIX“ alebo „Oznamovateľ“) prostredníctvom splnomocneného právneho zástupcu Soňa Hekelová, advokátka so sídlom Znievska 44, 851 06 Bratislava, Slovenská republika (ďalej len „právny zástupca“), doručené oznámenie koncentrácie (ďalej len „Oznámenie“) podľa § 10 ods. 7 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon“).
2. Týmto podaním bolo začaté správne konanie vo veci predmetnej koncentrácie vedené pod číslom 0005/OK/2015. Listom číslo 888/2015 zo dňa 03. 03. 2015 úrad Oznamovateľa informoval, že Oznámenie je podľa § 10 ods. 9 v spojení s Vyhláškou úradu č. 170/2014 Z. z., ktorou sa ustanovujú náležitosti oznámenia koncentrácie (ďalej len „Vyhláška“) neúplné a že podľa § 11 ods. 3 zákona od tohto dňa lehota na vydanie rozhodnutia neplynie.
3. Oznámenie bolo doplnené viacerými podaniami, pričom doplnením zo dňa 29. 04. 2015 zaevidovaným pod číslom 1882/2015 sa Oznámenie stalo úplným a v súlade so znením § 11 ods. 3 zákona začala dňa 30. 04. 2015 plynúť prerušená lehota na vydanie rozhodnutia.
4. Listom číslo 2374/2015 zo dňa 28. 05. 2015 úrad právneho zástupcu Oznamovateľa informoval o predĺžení lehoty na vydanie rozhodnutia o 15 pracovných dní na základe odôvodnenej žiadosti Oznamovateľa zo dňa 27. 05. 2015 zaevidovanej pod číslom 2370/2015.
5. Listom zo dňa 18. 06. 2015 zaevidovaným pod číslom 2772/2015 Oznamovateľ zaslal svoje vyjadrenie k úradom zaslanej Výzve pred vydaním rozhodnutia zo dňa 15. 06. 2015 zaevidovanej pod číslom 2697/2015.
6. Podľa Oznámenia koncentrácia spočíva v získaní nepriamej výlučnej kontroly Oznamovateľom nad podnikateľom Sunpharma Europe, Société à responsabilité limitée, so sídlom Avenue Gaston Diderich 5, L-1420 Luxemburg, Luxemburské veľkovevodstvo (ďalej len „SUNPHARMA“), prostredníctvom podnikateľa PHOENIX Slovakia Invest, a.s., so sídlom Pribylinská 2/A, 831 04 Bratislava, Slovenská republika (ďalej len „PHOENIX S“) na základe Zmluvy o kúpe akcií ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

¹ [...] obchodné tajomstvo účastníkov koncentrácie: zmluvné strany Zmluvy o kúpe akcií

7. Vychádzajúc z Oznámenia, v prípade predmetnej transakcie sa jedná o koncentráciu podľa § 9 ods. 1 písm. b) zákona, ktorá podlieha kontrole úradu podľa § 10 ods. 1 písm. b) bod 2. zákona.

Účastníci koncentrácie

8. Účastníkom konania v predmetnej koncentrácii je podnikateľ *PHOENIX*. Účastníkom predmetnej koncentrácie na strane nadobúdateľa kontroly je Oznamovateľ a na strane nadobúdaného subjektu je to podnikateľ *SUNPHARMA*.

PHOENIX

9. Podnikateľ *PHOENIX* je spoločnosťou s ručením obmedzeným založenou a existujúcou podľa právneho poriadku Spolkovej republiky Nemecko. Ako holdingová spoločnosť stojí na čele ekonomickej skupiny *PHOENIX* (ďalej len „*Skupina PHOENIX*“), ktorá je európskym farmaceutickým distribútorom s pôsobnosťou vo viac ako dvadsiatich štátoch Európy. *Skupina PHOENIX* ďalej pôsobí v oblasti poskytovania logistických služieb spoločnostiam vo farmaceutickom odvetví a vo viacerých krajinách tiež pôsobí v oblasti maloobchodného predaja liekov prostredníctvom vlastnej siete lekární.
10. *Skupina PHOENIX* na území Slovenskej republiky (ďalej len „SR“) pôsobí predovšetkým v oblasti veľkodistribúcie liekov, ale aj v oblasti poskytovania farma-služieb pre farmaceutické spoločnosti (ďalej len „pre-wholesale služby“)² a v oblasti maloobchodného predaja liekov. Podľa Oznámenia aktivity *Skupiny PHOENIX* v oblasti veľkodistribúcie liekov a poskytovania pre-wholesale služieb výrobcami liekov sú na území SR vykonávané prostredníctvom spoločnosti *PHOENIX Zdravotnícke zásobovanie, a.s.*, so sídlom Pribylinská 2/A, 831 04 Bratislava (ďalej len „*PHOENIX ZZ*“). Podnikateľ *PHOENIX ZZ* zároveň poskytuje individuálnym lekárňam služby v oblasti marketingu a poskytovania vzdelávacích programov pre lekárníkov. Úrad sa pre-wholesale službami nezaoberal, nakoľko túto činnosť vykonáva z účastníkov koncentrácie iba *Skupina PHOENIX* a zároveň nie je posudzovanou koncentráciou dotknutá.
11. Maloobchodné aktivity sú podľa Oznámenia vykonávané podnikateľom *PHOENIX Slovakia Holding, s.r.o.*, so sídlom Pribylinská 2/A, 831 04 Bratislava, ktorý je 100 %-ným vlastníkom spoločnosti *PHOENIX SI*, prostredníctvom ktorej *Skupina PHOENIX* v SR kontroluje dve verejné lekárne. Jedna verejná lekáreň sa nachádza v Šali a je prevádzkovaná prostredníctvom spoločnosti *NEMOCNIČNÁ LEKÁREŇ ŠALĽA, s.r.o.* so sídlom Podunajská 25, 821 06 Bratislava. Táto lekáreň v minulosti bola nemocničnou lekárnou, avšak, ako sa uvádza v Oznámení, je prevádzkovaná (najmä z dôvodu zatvorenia nemocnice v Šali) ako bežná verejná lekáreň. Druhá verejná lekáreň sa nachádza v Starej Ľubovni (s pobočkou v obci Plavnica) a je prevádzkovaná spoločnosťou *LAUDANUM, spol. s r.o.* so sídlom Podunajská 25, 821 06 Bratislava.

² Vychádzajúc napríklad z rozhodnutia Európskej komisie v prípade COMP/M.6044 - Alliance Boots/Andreae-Noris Zahn sa jedná o relevantný trh poskytovania tzv. „pharmaceuticals pre-wholesale services“, ktorého priestorovým relevantným trhom je minimálne národný trh.

SUNPHARMA

12. Spoločnosť *SUNPHARMA* je holdingovou spoločnosťou založenou a existujúcou podľa právneho poriadku Luxemburského veľkovevodstva. Vo svojom portfóliu spravuje podiely spoločností pôsobiacich v oblasti prevádzky verejných lekární v Slovenskej a Českej republike.
13. Aktivity podnikateľa *SUNPHARMA* sú na území SR vykonávané prostredníctvom 100 %-nej dcérskej spoločnosti *SUNPHARMA SK, a.s.*, so sídlom Ševčenkova 34, 851 01 Bratislava (ďalej len „*SUNPHARMA SK*“). Ako sa uvádza v Oznámení, *SUNPHARMA SK* (priamo alebo nepriamo) prevádzkuje na Slovensku okrem siete 43 verejných lekární aj internetový predaj liekov, zdravotníckych pomôcok a ďalších produktov starostlivosti o zdravie a na životný štýl zameraných produktov.

Identifikácia relevantných trhov

14. Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti sa úrad zaoberal vplyvom posudzovanej koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže v oblasti veľkodistribúcie liekov a v oblasti poskytovania služieb verejnými lekárňami, pričom v rámci identifikácie relevantných trhov úrad vychádzal zo znenia § 3 ods. 2 až 4 zákona a pri posúdení účinkov predmetnej koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže na relevantnom trhu úrad vychádzal zo znenia § 12 ods. 1 zákona v nadväznosti na § 8 ods. 1 zákona.
15. Úrad v priebehu správneho konania za účelom identifikácie relevantných trhov ovplyvnených predmetnou koncentráciou a posúdenia dopadov koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže na relevantných trhoch vyzval na predloženie podkladov a informácií podnikateľov, ktorých Oznamovateľ identifikoval ako svojich konkurentov, a to: *UNIPHARMA* – 1. slovenská lekárnická akciová spoločnosť, so sídlom Opatovská cesta 4, 972 01 Bojnice (ďalej len „*UNIPHARMA*“); *MED - ART, spol. s r. o.*, so sídlom Hornočermánska 4, 949 01 Nitra (ďalej len „*MED-ART*“); *UNIMED, spol. s r. o.*, so sídlom Orieková 11, 821 05 Bratislava (ďalej len „*UNIMED*“); *FARMAKOL* spoločnosť s ručením obmedzeným Ľubotice, so sídlom Ku Ihrisku č. 4, 080 06 Ľubotice (ďalej len „*FARMAKOL*“).
16. Na predloženie podkladov a informácií úrad taktiež vyzval ďalších veľkodistribútorov, a to podnikateľa *TIMED, s.r.o.*, so sídlom Trnavská cesta 112, 821 01 Bratislava (ďalej len „*TIMED*“) a podnikateľa *PHARMOS, a.s.*, so sídlom Levická 11, 949 01 Nitra (ďalej len „*PHARMOS*“).
17. Ako konkurenti účastníkov koncentrácie v maloobchodnom predaji liekov vo verejných lekárňach boli v priebehu správneho konania oslovení nasledujúci podnikatelia prevádzkujúci sieť lekární: *MIRAKL, a.s.*, so sídlom Moldavská cesta 8/A, 040 11 Košice (ďalej len „*MIRAKL*“), ktorý prevádzkuje sieť verejných lekární *Dr. Max* (ďalej len „*Dr. Max*“); *FARMAKOL*; *UNIMED*; *Medikocentrum, s.r.o.*, so sídlom Čapajevova 23, 080 01 Prešov, ktorý je súčasťou siete verejných lekární značky *SCHNEIDER* Lekáreň/Pharmacy (ďalej len „*SCHNEIDER*“).

18. Úrad na predloženie podkladov a informácií vyzval tiež nasledujúce združenia alebo aliancie lekární: Družstvo lekární, družstvo, so sídlom Geromettu 1, 010 01 Žilina (ďalej len „DL“); PLUS LEKÁREŇ družstvo, so sídlom Radničné námestie 43, 085 01 Bardejov (ďalej len „PL“); Moja lekárneň, so sídlom Levická 11, 949 01 Nitra (ďalej len „Moja lekárneň“); Vaša lekárneň, družstvo, so sídlom Hornočermánska 4, 949 01 Nitra (ďalej len „Vaša lekárneň“); TOP FARMA, s. r. o., so sídlom Seberíniho 9, 821 03 Bratislava (ďalej len „TOP FARMA“).

Relevantné trhy v oblasti veľkodistribúcie liekov

Informácie uvedené v Oznámení

19. Lieky môžu byť dodávané lekárňam (nemocničným, verejným) buď priamo ich výrobcami, alebo veľkodistribútormi. Základom veľkodistribúcie je zabezpečenie liekov od výrobcov (a v niektorých prípadoch od iných veľkodistribútorov) za účelom ich ďalšej distribúcie zákazníkom veľkodistribútorov.
20. Ako sa uvádza v Oznámení úlohou veľkodistribútora je sprostredkovanie medzi výrobcami liekov a lekárňami alebo inými zákazníkmi. Dôvodom, prečo výrobcovia volia cestu cez veľkodistribútorov a nepredávajú priamo sú dopravné náklady a tiež požadované logistické služby. Preto iba malý počet produktov je dodávaný priamo.
21. Podľa názoru Oznamovateľa je možné veľkodistribútorov rozdeliť na dve veľké skupiny – full-line a short-line distribútori.
22. Short-line distribútori sú schopní podľa Oznamovateľa fungovať z hľadiska nákladov veľmi efektívne. Poskytujú menší rozsah produktov, spravidla sa sústreďujú na produkty, pri ktorých je možné dosiahnuť najvyšší zisk (produkty s najvyššou maržou). Takýto distribučný model je možné vybudovať v pomerne krátkom čase a bez potreby vysokých nákladov. Vstup short-line distribútora na trh je jednoduchší a relatívne lacný, nevyžadujúci veľké skladové kapacity.
23. Full-line distribútori dodávajú všetky, resp. takmer všetky lieky požadované zákazníkmi v rámci celého Slovenska v priebehu niekoľkých hodín. K tomu využívajú a potrebujú viac skladovacích kapacít resp. väčšie sklady. Tento model je finančne náročnejší. Vo všeobecnosti je teda možné povedať, že význam a potreba skladovacích kapacít v distribúcii závisia od zvoleného modelu podnikania.
24. Trh veľkodistribúcie liekov možno podľa Oznámenia ďalej členiť podľa typu dodávaných produktov na dodávky liekov vydávaných na lekársky predpis a dodávky voľnopredajných liekov alebo na dodávky originálnych liekov a dodávky generických liekov. Oznamovateľ ďalej uvádza, že trh distribútorov možno tiež deliť podľa typu zákazníka, ktorému sa lieky dodávajú, a to na dodávky do verejných lekární, nemocníc a/alebo nemocničných lekární a dodávky iným veľkodistribútorom.
25. Oznamovateľ má za to, že všetci hlavní hráči na slovenskom trhu veľkodistribúcie liekov sa svojimi obchodnými modelmi a distribučnými kanálmi podstatne

neodlišujú, a preto užšie vymedzenie relevantného trhu podľa jeho názoru nie je potrebné. Vzhľadom na to, potenciálne dotknutý tovarový relevantný trh Oznamovateľ vymedzil ako trh veľkodistribúcie liekov.

26. Podľa názoru Oznamovateľa možno priestorový relevantný trh veľkodistribúcie liekov vymedziť ako územie SR. Dôvodom je fakt, že *PHOENIX ZZ* a jeho najbližší konkurenti dodávajú lieky do lekární po celom Slovensku. Ako sa uvádza v Oznámení, jedinou výnimkou je podnikateľ *FARMAKOL*, ktorý svoju činnosť obmedzuje najmä na územie východného Slovenska.

Zistenia úradu

Identifikácia tovarového relevantného trhu v oblasti veľkodistribúcie liekov

27. Veľkodistribúcia liekov je v § 2 ods. 4 Zákona č. 362/2011 Z. z. o liekoch a zdravotníckych pomôckach a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákon o liekoch“) definovaná ako obstarávanie liekov, liečiv a pomocných látok od výrobcov liekov, liečiv a pomocných látok alebo iných veľkodistribútorov liekov, liečiv a pomocných látok, ich uchovávanie a dodávanie liekov, liečiv a pomocných látok osobám oprávneným podľa Zákona o liekoch. Na vykonávanie veľkodistribúcie humánnych liekov je nevyhnutné získať povolenie na vykonávanie tejto činnosti. Orgánom udeľujúcim povolenie na výkon veľkodistribúcie humánnych liekov je Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.
28. Lieky môžu byť lekárňam dodávané, ako je vyššie uvedené, buď priamo ich výrobcami, alebo veľkodistribútormi. Avšak vzhľadom na to, ako sa uvádza v Oznámení, priame dodávky liekov od výrobcov sa uskutočňujú v malom rozsahu, a to zväčša iba v prípade drahých liekov a taktiež vychádzajúc zo skutočnosti, že dodávky liekov do verejných lekární sú zabezpečované v podstatnej časti dodávkami prostredníctvom veľkoobchodných distribútorov, úrad sa ďalej nezaoberal priamymi dodávkami liekov od ich výrobcov.
29. Z predložených podkladov a informácií od oslovených podnikateľov úrad zistil nasledujúce skutočnosti o veľkodistribútoroch liekov a ohľadne ich vertikálnej integrácie s verejnými lekárňami (t. j. úrad zisťoval, či veľkodistribútori priamo alebo nepriamo kontrolujú verejné lekárne na území SR) alebo vytvárajú, resp. sa zúčastňujú sietí verejných lekární:

Skupina PHOENIX

30. Skupina *PHOENIX* prostredníctvom podnikateľa *PHOENIX ZZ* na území SR disponuje celkovými skladovými kapacitami [.]³, pričom prevádzkuje štyri sklady – hlavný sklad v Bratislave (do ktorého smerujú aj takmer všetky dodávky od výrobcov), dva veľké sklady a to vo Zvolene (pre stredné Slovensko) a v Košiciach (pre východné Slovensko) a jeden menší sklad v Nesvadoch (na juhu západného Slovenska).

³ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: skladové kapacity

31. Ako veľkoobchodný distribútor liekov do verejných lekární *PHOENIX ZZ* dodáva približne 15 000 produktov (t. j. jedná sa o takmer úplnú sortimentnú skladbu humánných liekov požadovaných verejnými lekárňami) a dodávky liekov do lekární vykonáva zvyčajne [.]⁴. Viac ako [. . .]⁵ % dodávok liekov pre ľudí *PHOENIX ZZ* v roku 2014 vykonal do lekární, z toho [. . .]⁶ % do verejných lekární (do nemocníc/nemocničných lekární dodáva len v zákonom vyžadovanej miere, pričom podľa Oznámenia ani neplánuje ďalej tento segment rozvíjať z dôvodu zlej platobnej disciplíny nemocníc/nemocničných lekární), zvyšok dodávok vo výške takmer [. . .]⁷ % smeroval k iným veľkodistribútorom.
32. Do *Skupiny PHOENIX* patria 2 verejné lekárne, a to v mestách Šaľa a Stará Ľubovňa s pobočkou v obci Plavnica. Zároveň, ako sa uvádza v Oznámení, podnikateľ *PHOENIX ZZ* vytvoril program pre nezávislé verejné lekárne PARTNER pre vaše zdravie (ďalej len „program PARTNER“), ktorý je určený predovšetkým pre stredné a väčšie lekárne, keďže marketingové nástroje sú využiteľné na väčších predajných plochách. V programe PARTNER združuje približne 500 lekární a v jeho rámci poskytuje lekárňam nadštandardné služby a know-how v oblasti moderného marketingu a predajných stratégií. Rozmanité marketingové nástroje programu PARTNER, predovšetkým v súvislosti s umiestňovaním tovaru a vzdelávaním, majú slúžiť na podporu podnikania a zvýšenie konkurencieschopnosti nezávislých lekární v konkurenčnom boji so sieťami lekární najmä v súvislosti s umiestňovaním tovaru a vzdelávaním lekárníkov. Ako sa uvádza v Oznámení, účasť na programe PARTNER je dobrovoľná, a teda spolupráca verejnej lekárne s podnikateľom *PHOENIX ZZ* nie je podmienkou účasti na programe (a teda na programe PARTNER môžu participovať aj verejné lekárne, ktoré *PHOENIX ZZ* nevyužívajú ako hlavného dodávateľa, resp. nespolupracujú s *PHOENIX ZZ* vôbec).

UNIPHARMA

33. Podnikateľ *UNIPHARMA*, okrem svojej centrály v Bojniciach prevádzkuje obchodno-distribučné strediská v Bratislave a v Prešove. Dodávky takmer úplného sortimentu liekov do verejných lekární na celom území SR zabezpečuje [.]⁸.
34. *UNIPHARMA* je členom družstva *PL* s podielom 33 % na základnom imaní, pričom k 17. 03. 2015 bolo členom družstva *PL* [. . .]⁹ lekární. Ako uviedla *PL* v odpovedi na výzvu úradu, [.]

⁴ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: častosť dodávok liekov
⁵ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: podiel dodávok do lekární
⁶ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: podiel dodávok do verejných lekární
⁷ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: podiel dodávok liekov iným veľkodistribútorom
⁸ [...] obchodné tajomstvo účastníka prieskumu: častosť dodávok liekov
⁹ [...] obchodné tajomstvo účastníka prieskumu: počet združených lekární

.....]¹⁰.

MED-ART

35. Podnikateľ *MED-ART* prevádzkuje 4 veľkoobchodné sklady, a to v Bratislave, Nitre, Prešove a Banskej Bystrici a dodávky tvoriace približne 68 % z hľadiska sortimentnej skladby liekov do verejných lekární je na celom území SR schopný zabezpečiť 1 až 2-krát denne. Podnikateľ *MED-ART* v roku 2014 dodal [...] ¹¹ % svojich dodávok liekov pre človeka do nemocníc/nemocničných lekární, dodávky do verejných lekární boli na úrovni [...] ¹² % a zvyšok dodávok smeroval k iným veľkodistribútorom.
36. *MED-ART* je zakladajúcim členom družstva *Vaša lekárneň*, ktoré má 200 členov z celého územia SR.

UNIMED

37. Podnikateľ *UNIMED* prevádzkuje 3 sklady – v Bratislave, Trenčíne a Poprade, dodávky je schopný zabezpečiť 1 až 3-krát denne, pričom pre *UNIMED* nemá ekonomický význam držať na sklade hlavne niektoré druhy OTC liekov ¹³. *UNIMED* výraznejšie nezasobuje nemocnice a nemocničné lekárne - v roku 2014 dodávky liekov pre ľudí tomuto typu zákazníkov tvorili len 0,5 % a až 95 % dodávok smerovalo do verejných lekární.
38. Podnikateľ *UNIMED* uviedol, že prepojené osoby vykonávajú kontrolu nad 11 verejnými lekárňami, avšak predmetný podnikateľ neprevádzkuje lekárne pod vlastnou značkou; so spoločnosťou je 11 lekární prepojených osobou štatutára.

PHARMOS

39. Podnikateľ *PHARMOS* dodáva štandardný sortiment z 3 skladov v mestách Nitra (centrálny sklad), Ružomberok, Košice a štandardne dodáva lieky do lekární na celom území SR 2-krát denne. V roku 2014 12 % dodávok liekov pre človeka dodal *PHARMOS* do nemocníc/nemocničných lekární, dodávky iným veľkodistribútorom tvorili len zanedbateľnú časť celkových dodávok, najväčší podiel tvorili dodávky verejným lekárňam, ktoré predstavovali 86 % jeho celkových dodávok liekov.
40. *PHARMOS* má vplyv na 13 lekární, ktoré sú lokalizované najmä v blízkosti nemocníc a polikliník. *PHARMOS* ako veľkoobchodný distribútor liekov spolupracuje so združením *Moja lekárneň*. Združenie lekární *Moja lekárneň* spolupracuje na základe franchisingovej zmluvy, projekt je zastrešovaný veľkodistribútorom *PHARMOS*, ktorý zároveň funguje ako primárny alebo sekundárny dodávateľ do združených verejných lekární. *Moja lekárneň* pre svojich členov vykonáva centrálny nákup len produktov privátnej značky *Moja lekárneň*, pri

¹⁰ [...] obchodné tajomstvo účastníka prieskumu: popis obchodnej stratégie

¹¹ [...] obchodné tajomstvo účastníka prieskumu: podiel dodávok liekov

¹² [...] obchodné tajomstvo účastníka prieskumu: podiel dodávok liekov

¹³ Identifikácia pojmu „Rx lieky“ a „OTC lieky“ v bode 47 tohto textu

iných produktoch len sporadicky.

FARMAKOL

41. Podnikateľ *FARMAKOL* prevádzkuje jediný sklad v Prešove, dodávky vykonáva raz denne, v prípade záujmu dokáže v mestách Košice a Prešov dodávky vykonávať 2-krát denne; z hľadiska sortimentnej skladby dodáva asi 60 % zaregistrovaných liekov. Podnikateľ *FARMAKOL* nedodáva lieky pre človeka iným veľkodistribútorom; takmer všetky dodávky liekov pre človeka smerovali do verejných lekární a do nemocníc/nemocničných lekární dodáva len v nevyhnutej miere.
42. Prostredníctvom personálneho prepojenia rozhodujúceho spoločníka, *FARMAKOL* kontroluje sieť 53 verejných lekární.

TIMED

43. Podnikateľ *TIMED* na rozdiel od ostatných úradom oslovených veľkodistribútorov liekov (ktorí [. . .]¹⁴ % až [. . .]⁶ % dodávok tovaru dodávajú do verejných lekární) dodáva lieky najmä do nemocničných lekární (dodávky do nemocničných lekární v roku 2014 tvorili približne 80 % obratu *TIMED*), pričom nedodáva plný sortiment tovarov - špecializuje sa na sortiment zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín (iba 3 % dodávaného sortimentu tvoria lieky pre človeka, hlavne na liečbu hemofílie), ktoré dodáva z jedného distribučného skladu v Bratislave.
44. Vychádzajúc z vyššie uvedených charakteristík veľkodistribútorov liekov, by bolo možné špecifikovať veľkodistribútorov, ktorí dodávajú do verejných lekární lieky pre človeka v takmer celej šírke sortimentu požadovanej verejnými lekárňami (napríklad *PHOENIX ZZ*, *UNIPHARMA*) a veľkodistribútorov liekov, ktorí dodávajú do verejných lekární užší rozsah sortimentu (napríklad *MED-ART*, *UNIMED*), prípadne sa špecializujú len na niektoré lieky, čo by mohlo naznačovať v súlade s rozhodovacou praxou Európskej komisie¹⁵ identifikáciu samostatných tovarových relevantných trhov z hľadiska charakteru veľkodistribútorov. Avšak vzhľadom na to, že prípadné členenie veľkodistribútorov z uvedeného hľadiska by podstatným spôsobom neovplyvnilo postavenie *Skupiny PHOENIX* na relevantnom trhu veľkodistribúcie liekov pre človeka do verejných lekární (celkovo ako aj v členení na Rx lieky a na OTC lieky¹³) a ani posúdenie vplyvu predmetnej koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže, úrad sa uvedeným užším definovaním v prípade tohto trhu z hľadiska charakteru veľkodistribútora ďalej nezaoberal.
45. Zároveň vzhľadom na to, že *Skupina PHOENIX* dodáva humánne lieky najmä do verejných lekární, úrad sa ďalej dodávkami liekov do nemocničných lekární

¹⁴ [...] obchodné tajomstvo úradom oslovených veľkodistribútorov: podiel dodávok do verejných lekární

¹⁵ Napríklad v rozhodnutiach COMP/M.6044 - Alliance Boots/Andrae-Noris Zahn, bode 14. a M.4301 - ALLIANCE BOOTS/CARDINAL HEALTH, bode 14. Európska komisia zvažovala ako samostatné segmenty veľkodistribúcie liekov pre tzv. full-line veľkodistribútorov (ktorí dodávajú lekárňam takmer úplný sortiment liekov) a pre tzv. short-line veľkodistribútorov (ktorí nedodávajú celý sortiment liekov do lekární), pričom full-line veľkodistribútori uskutočňujú vyšší počet dodávok liekov za deň do lekární ako short-line veľkodistribútori.

nezaoberal¹⁶.

46. Z hľadiska bližšej špecifikácie liekov dodávaných do verejných lekární úrad zistil, že sa jedná o humánne lieky aj o lieky pre zvieratá, pričom podľa § 2 ods. 9 Zákona o liekoch humánny liek je liek určený pre človeka. Vzhľadom na to, že *Skupina PHOENIX* do verejných lekární nedodáva lieky určené pre zvieratá a štruktúra ponuky veľkodistribučných dodávok liekov určených pre zvieratá je odlišná od štruktúry ponuky veľkodistribučných dodávok liekov pre človeka, úrad sa ďalej dodávkami liekov určených pre zvieratá do verejných lekární nezaoberal.
47. Veľkodistribútori dodávajú do verejných lekární: (1) lieky na lekárske predpis úplne alebo čiastočne hrazené z povinného verejného zdravotného poistenia (ďalej len „Rx lieky“), (2) lieky, ktoré nie sú hrazené z povinného verejného zdravotného poistenia (ďalej len „OTC lieky“), (3) ostatný doplnkový sortiment (kozmetika, výživové doplnky a podobne).
48. Vzhľadom na to, že veľkodistribučné dodávky ostatného doplnkového sortimentu poskytujú aj iní podnikatelia ako sú licencovaní veľkodistribútori liekov, a teda štruktúra ponuky veľkodistribučných dodávok tohto tovaru je odlišná od štruktúry veľkodistribučných dodávok liekov, pričom *Skupina PHOENIX* je zameraná na veľkodistribúciu liekov (Rx a OTC liekov) do verejných lekární, úrad sa dodávkami ostatného doplnkového sortimentu do verejných lekární ďalej nezaoberal.
49. Cena Rx liekov je regulovaná, pričom vo vzťahu k veľkodistribútorom a verejným lekárňam sa jedná o určenie maximálnej ceny obchodného výkonu (uplatňuje sa tzv. degresívna marža, pri ktorej je výška marže povolená zákonom pre drahšie produkty nižšia).
50. Okrem liekov úplne alebo čiastočne uhrádzaných z povinného verejného zdravotného poistenia, *Skupina PHOENIX* dodáva do verejných lekární OTC lieky, ktoré nie sú úplne a ani čiastočne hrazené z povinného verejného zdravotného poistenia, pričom cena týchto liekov nie je regulovaná. Tieto lieky sa môžu predávať len vo verejných lekárňach a prostredníctvom internetových lekární.
51. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností úrad pre účely posúdenia predmetnej koncentrácie identifikoval tovarový relevantný trh v oblasti poskytovania veľkodistribúcie liekov ako veľkodistribúciu liekov určených pre človeka do verejných lekární s možnou segmentáciou na veľkodistribúciu Rx liekov určených pre človeka do verejných lekární a na veľkodistribúciu OTC liekov určených pre človeka do verejných lekární.
52. Úrad presnú identifikáciu tovarového relevantného trhu vo vzťahu k veľkodistribúcii liekov neuzavrel, keďže ako sa ďalej uvádza, neidentifikoval

¹⁶ Úrad teda posudzoval vplyv predmetnej koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže z hľadiska užšej identifikácie tovarového relevantného trhu v oblasti veľkodistribúcie liekov v uvedenom smere; v prípade rozšírenia tovarového relevantného trhu o dodávky liekov pre človeka do nemocníc/nemocničných lekární, by bol podiel Skupiny PHOENIX na celkových dodávkach liekov pre človeka do verejných lekární a do nemocníc podstatne nižší ako sa uvádza v Tabuľke č. 4 (podobne aj v prípade členenia na Rx a OTC lieky).

súťažné obavy v dôsledku predmetnej koncentrácie ani v prípade užšej identifikácie poskytovania veľkodistribúcie liekov určených pre človeka do verejných lekární (t. j. v členení na veľkodistribúciu Rx liekov pre človeka do verejných lekární a na veľkodistribúciu OTC liekov pre človeka do verejných lekární).

Identifikácia priestorového relevantného trhu v oblasti veľkodistribúcie liekov

53. Vzhľadom na to, že dodávky liekov veľkodistribútorov do verejných lekární, ktoré sa snažia minimalizovať objem svojich zásob, sú ovplyvnené aj reguláciou¹⁷, na základe ktorej je verejná lekárňa povinná zabezpečiť v rozsahu povolenej činnosti výdaj základného sortimentu liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín do 24 hodín, sú pre verejné lekárne charakteristické pomerne časté dodávky liekov, a to až niekoľkokrát denne, čo ovplyvňuje distribučný systém veľkodistribútorov na zabezpečenie uvedeného.
54. Z vyššie uvedenej základnej charakteristiky najväčších veľkodistribútorov liekov je možné špecifikovať veľkodistribútorov, ktorí prostredníctvom skladov umiestnených zväčša v jednotlivých častiach SR (západ, stred, východ) zabezpečujú pravidelné dodávky liekov na celom území SR niekoľkokrát denne (*PHOENIX ZZ, UNIPHARMA, MED-ART, UNIMED, PHARMOS*) a veľkodistribútorov, ktorí nedisponujú distribučnými miestami (skladmi) na celom území SR (*FARMAKOL, TIMED*). Uvedené naznačuje, že podmienky hospodárskej súťaže nie sú homogénne na celom území SR, a teda by bolo možné identifikovať regionálne relevantné trhy vo vzťahu k veľkodistribúcii liekov, ako aj alternatívne územie celej SR.
55. Avšak úrad presnú identifikáciu priestorového relevantného trhu vo vzťahu k veľkodistribúcii liekov neuzavrel, keďže ako vyplýva z informácií uvedených v Tabuľkách č. 2 až 4, vplyv regionálne pôsobiacich veľkodistribútorov liekov na posúdenie vplyvu predmetnej koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže vo veľkodistribúcii liekov nie je významný.

Relevantné trhy v oblasti pôsobenia verejných lekární

Informácie uvedené v Oznámení

56. Vychádzajúc z Oznámenia, na území SR je v prevádzke takmer 2 000 verejných lekární. *Skupina PHOENIX* podľa Oznámenia prevádzkuje 2 lekárne a pobočku verejnej lekárne a sieť lekární *SUNPHARMA SK* prevádzkuje 43 lekární.
57. Oznamovateľ uvádza, že poskytovanie lekárenskej starostlivosti zahŕňa, okrem iného: a) zabezpečovanie, uchovávanie, prípravu, kontrolu a výdaj liekov,

¹⁷ § 23 ods. 1 písm. g) Zákona o liekoch

zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín vrátane internetového výdaja; b) poskytovanie odborných informácií a rád o liekoch, zdravotníckych pomôckach a dietetických potravinách potrebných na kvalitné poskytovanie zdravotnej starostlivosti podľa bezpečnej a racionálnej liekovej terapie; c) zabezpečovanie, uchovávanie a výdaj doplnkového sortimentu.

58. Ako sa uvádza v Oznámení, lekárenská starostlivosť môže byť poskytovaná vo verejných lekárňach, nemocničných lekárňach a vo výdajniach zdravotníckych pomôcok. Na prevádzkovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni a pobočke verejnej lekárne je potrebné získať povolenie na výkon tejto činnosti od miestne príslušného samosprávneho kraja. Povolenie na poskytovanie lekárenskej starostlivosti v nemocničnej lekárni vydáva Ministerstvo zdravotníctva Slovenskej republiky.
59. Keďže ani jeden z účastníkov koncentrácie neprevádzkuje výdajňu zdravotníckych potrieb a tiež z dôvodu osobitného zamerania a úzkeho sortimentu tovaru, Oznamovateľ je toho názoru, že výdajne zdravotníckych potrieb nekonkurujú verejným a nemocničným lekárňam.
60. Ako uvádza Oznamovateľ, § 20 ods. 3 Zákona o liekoch definuje nemocničnú lekárňu ako neoddeliteľnú súčasť ústavného zdravotníckeho zariadenia, ktorá na základe objednávky pripravuje a vydáva humánne lieky, zdravotnícke pomôcky a dietetické potraviny oddeleniam vlastného ústavného zdravotníckeho zariadenia alebo inému ústavnému zdravotníckemu zariadeniu. Nemocničná lekárňu môže mať zriadené aj oddelenie výdaja liekov, zdravotníckych pomôcok a dietetických potravín verejnosti. Pri takomto výdaji verejnosti je nemocničná lekárňu oprávnená účtovať cenu obchodného alebo sprostredkovateľského výkonu. Podľa § 20 ods. 4 Zákona o liekoch môže verejná lekárňu poskytovať lekárenskú starostlivosť ústavnému zdravotníckemu zariadeniu, ak toto zariadenie nemá vlastnú nemocničnú lekárňu.
61. Oznamovateľ ďalej uvádza, že osobitnou formou výdaja liekov je internetový výdaj/predaj. Zákon o liekoch umožňuje internetový výdaj/predaj liekov, okrem humánnych liekov viazaných na lekárske predpis. Oznamovateľ zdôrazňuje, že na internetové poskytovanie lekárenskej starostlivosti sa nevyžaduje osobitné povolenie, len "bežné" povolenie na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni, a preto internetové poskytovanie lekárenskej starostlivosti považuje za obsiahnuté v poskytovaní lekárenskej starostlivosti vo verejných lekárňach. Podľa informácií poskytnutých v Oznámení, internetový výdaj/predaj liekov nie je v SR veľmi rozvinutý a v súčasnosti nepredstavuje reálnu konkurenciu predaja v kamenných lekárňach.
62. Doplnkový sortiment verejných lekární, ako napr. kozmetika, výživové doplnky a pod., sa podľa názoru Oznamovateľa môže predávať aj prostredníctvom iných distribučných kanálov (drogérie, všeobecné maloobchodné predajne), keďže však verejné lekárne predávajú produkty z odlišných oblastí, Oznamovateľ tieto distribučné kanály nepovažuje za konkurentov verejných lekární.
63. Podľa názoru Oznamovateľa možno tovarový relevantný trh v oblasti maloobchodného predaja liekov vymedziť ako trh poskytovania lekárenskej

starostlivosti vo verejných lekárňach konečným zákazníkom.

64. Ako sa uvádza v Oznámení, tovarový trh poskytovania lekárenskej starostlivosti vo verejných lekárňach konečným zákazníkom možno ďalej rozčleniť na samostatné tovarové trhy v závislosti od druhu predávaných produktov, konkurencie v oblasti týchto produktov a cenovej regulácie. Ďalšie rozlíšenie možno vykonať vo vzťahu k predaju OTC a Rx liekov.
65. Podľa názoru Oznamovateľa však takáto užšia špecifikácia tovarového trhu nie je potrebná, nakoľko takmer všetky verejné lekárne predávajú všetky druhy vyššie uvedených produktov a to isté platí aj v súvislosti so spôsobom tvorby cien rôznych druhov produktov.
66. Oznamovateľ je toho názoru, že sa pri vymedzení relevantného geografického trhu vo vzťahu k verejným lekárňam musí zohľadniť konečný zákazník a faktory, ktoré vedú tohto zákazníka k výberu konkrétnej verejnej lekárne. Oznamovateľ má za to, že pri rozhodovaní zákazníka o výbere verejnej lekárne sú rozhodujúce faktory dostupnosti lekárne z časového a dopravného hľadiska a že istý vplyv na jeho rozhodovanie môže mať aj jeho zdravotný stav.
67. Podľa názoru Oznamovateľa možno geograficky relevantný trh poskytovania lekárenskej starostlivosti vymedziť ako lokálny, užšie ako trh mesta, v ktorom sa daná lekáreň nachádza. V Oznámení sa ďalej uvádza, že s ohľadom na zdravotný stav zákazníka, časové a dopravné hľadisko, možno priestorový relevantný trh vymedziť aj ako vzdialenosť 20-minútovej jazdy autom od konkrétnej verejnej lekárne, čo osobitne platí pre lekárne umiestnené v nákupných centrách, keďže väčšina lekární siete *SUNPHARMA SK* je prevádzkovaná práve v nákupných centrách.

Zistenia úradu

Identifikácia tovarového relevantného trhu v oblasti pôsobenia verejných lekární

68. Podľa § 25 ods. 1 Zákona o liekoch humánne lieky možno vydávať len v nemocničných lekárňach, vo verejných lekárňach a v pobočkách verejných lekární, pričom podľa § 2 ods. 9 Zákona o liekoch humánny liek je liek určený pre človeka.
69. Vychádzajúc z informácií uvedených v Oznámení, ako aj vzhľadom na to, že ani jeden z účastníkov koncentrácie neprevádzkuje nemocničnú lekáreň, úrad sa ďalej nemocničnými lekárňami nezaoberal.
70. Humánne lieky je možné vydávať aj prostredníctvom internetového výdaja na základe elektronického formuláru objednávky uvedeného na webovom sídle verejnej lekárne (§ 22 ods. 1 Zákona o liekoch), avšak predmetom internetového výdaja liekov môžu byť len registrované lieky, ktorých výdaj nie je viazaný na lekárske predpis, pričom internetový výdaj môže zabezpečovať len držiteľ povolenia na poskytovanie lekárenskej starostlivosti vo verejnej lekárni. Do SR je

možné zabezpečovať internetový výdaj z členských štátov za splnenia podmienok uvedených v § 22 ods. 6 a ods. 7 Zákona o liekoch.

71. Úrad v predmetnej koncentrácii neposudzoval internetový výdaj/predaj liekov, nakoľko spomedzi účastníkov koncentrácie iba podnikateľ *SUNPHARMA* vykonáva túto činnosť, z ktorej dosiahol len zanedbateľný obrat. Zároveň vstup do internetového výdaja/predaja liekov je pri splnení zákonných požiadaviek jednoduchý pre ktorúkoľvek verejnú lekáreň, ktorá má povolenie poskytovať lekárenské služby.
72. Vo verejných lekárňach sa vydávajú, resp. predávajú:
- Rx lieky,
 - OTC lieky,
 - ostatný sortiment (kozmetika, výživové doplnky a podobne).
73. Vzhľadom na to, že dopyt konečného spotrebiteľa po ostatnom sortimente verejnej lekárne (kozmetika, výživové doplnky a pod.) si spotrebiteľ môže uspokojovať aj nákupom napríklad v maloobchodných predajniach potravín, drogériách, parfumériách, čerpacích staniciach pohonných hmôt, charakter konkurenčného prostredia pri predaji tohto sortimentu je podstatne odlišný ako pri sortimente, ktorý sa môže vydávať, resp. predávať iba vo verejnej lekárni (pričom charakter hospodárskej súťaže pri uspokojovaní dopytu po uvedenom type sortimentu je daný oveľa väčším počtom podnikateľov, ktorí v predmetnej oblasti pôsobia ako je tomu pri uspokojovaní dopytu po sortimente, ktorý sa môže vydávať, resp. predávať iba vo verejnej lekárni), úrad sa ďalej nezaoberal predajom doplnkového sortimentu do verejných lekární.
74. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností a vzhľadom na existenciu cenovej regulácie vo vzťahu k Rx liekom, by bolo možné poskytovanie výdaja, resp. predaja liekov vo verejných lekárňach špecifikovať samostatne vo vzťahu k Rx liekom a vo vzťahu k OTC liekom. Zároveň vzhľadom na to, ako sa uvádza v Oznamení, že pomer dodávaných Rx a OTC liekov je vo veľkej miere závislý od [.....]
.....
...]¹⁸ (čo potvrdzujú aj informácie ohľadne pomeru predaja jednotlivých lekárni podnikateľa *SUNPHARMA* na území SR z hľadiska sortimentnej skladby v roku 2012), by bolo možné uvažovať o samostatných segmentoch tovarového relevantného trhu predaja, resp. výdaja liekov vo verejných lekárňach vo vzťahu k ich umiestneniu. Avšak vzhľadom na to, že ako sa uvádza ďalej v texte, posudzovanou koncentráciou nedochádza k súťažným obavám v predmetnej oblasti, úrad otázku presnej identifikácie tovarového relevantného trhu vo vzťahu k výdaju, resp. predaju liekov vo verejných lekárňach neuzavrel.

Identifikácia priestorového relevantného trhu v oblasti pôsobenia verejných lekární

75. Vychádzajúc z predchádzajúcej rozhodovacej praxe úradu¹⁹, Európskej komisie²⁰, ako aj iných súťažných autorít²¹, by bolo možné priestorový relevantný trh

¹⁸ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: štruktúra obratu

¹⁹ Rozhodnutie úradu číslo 2012/FH/3/1/018 zo dňa 30. 04. 2012.

poskytovania služieb verejnými lekárňami identifikovať lokálne. Taktiež vzhľadom na to, že, ako sa uvádza v ďalších bodoch, na území SR pôsobia siete verejných lekární s možnou jednotnou cenovou a marketingovou stratégiou v rámci jednotlivých sietí, bolo by možné uvažovať o priestorovej dimenzii relevantných trhov, na ktorých pôsobia verejné lekárne, aj ako územie SR. Avšak vzhľadom na to, že predmetnou koncentráciou ani na úrovni miest, kde sa nachádzajú verejné lekárne účastníkov koncentrácie, nedochádza k prekrytiu ich aktivít v predmetnej oblasti, nebolo potrebné sa zaoberať detailnou identifikáciou priestorového relevantného trhu, na ktorom pôsobia verejné lekárne, a teda úrad ponechal túto otázku otvorenú.

Posúdenie vplyvu koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže

Horizontálne účinky koncentrácie

76. Vzhľadom na to, že obaja účastníci koncentrácie na území SR pôsobia v oblasti poskytovania služieb verejnými lekárňami, a to: *Skupina PHOENIX* kontroluje dve verejné lekárne, ktoré sú v mestách Šaľa a Stará Ľubovňa s pobočkou v obci Plavnica; podnikateľ *SUNPHARMA* na území SR k 01. 05. 2015 prevádzkuje celkovo 43 verejných lekární v nasledujúcich mestách (číslo v zátvorke predstavuje počet lekární v danom meste): Bratislava (6), Senec (1), Malacky (2), Trnava (2), Šamorín (1), Galanta (1), Senica (1), Hlohovec (1), Piešťany (1), Dubnica nad Váhom (1), Prievidza (1), Nové Mesto nad Váhom (1), Myjava (1), Partizánske (1), Nitra (2), Nové Zámky (1), Topoľčany (1), Žilina (1), Martin (1), Liptovský Mikuláš (1), Banská Bystrica (1), Zvolen (1), Žiar nad Hronom (1), Revúca (1), Košice (5), Prešov (3), Poprad (2), Humenné (1); úrad posúdil horizontálne účinky predmetnej koncentrácie.

Lokálne posúdenie

77. Vychádzajúc z vyššie uvedených skutočností úrad zistil, že v mestách Šaľa a Stará Ľubovňa, kde sú umiestnené verejné lekárne *Skupiny PHOENIX*, podnikateľ *SUNPHARMA* nemá umiestnené verejné lekárne, a teda k prekrytiu činností účastníkov koncentrácie v oblasti poskytovania služieb verejnými lekárňami nedochádza z hľadiska priestorovej špecifikácie pôsobenia jednotlivých verejných lekární už na úrovni miest. Vzhľadom na uvedené úrad neidentifikoval súťažné obavy v dôsledku predmetnej koncentrácie z hľadiska lokálneho pôsobenia jednotlivých verejných lekární účastníkov koncentrácie.

Celoslovenské posúdenie

²⁰ Napríklad rozhodnutie M.716 – GEHE/LLOYDS, bod 39.; M.4301 – ALLIANCE BOOTS/CARDINAL HEALTH, bod 26.

²¹ Napríklad v rozhodnutí súťažného orgánu Veľkej Británie v tom čase Office of Fair Trading v prípade akvizície podnikateľa Boots plc nad podnikateľom Alliance UniChem plc zo dňa 06.02.2006, ktoré sa týka poskytovania lekárenskej starostlivosti vo verejných lekárňach, boli vymedzené lokálne priestorové relevantné trhy vzdialenosťou 1 míle od lekární; rozhodnutie bolo zverejnené na: http://webarchive.nationalarchives.gov.uk/20140402142426/http://www.offt.gov.uk/shared_offt/mergers_ea02/2006/boots.pdf

78. Úrad zisťoval existenciu sietí verejných lekární, t. j. verejných lekární v SR, ktoré sú vlastnené priamo alebo nepriamo jedným a tým istým podnikateľom alebo podnikateľmi a ktoré majú jednotnú najmä cenovú politiku vo vzťahu ku konečným spotrebiteľom, ako aj ostatné aspekty pôsobenia v oblasti výdaja a predaja liekov vo verejných lekárňach konečným spotrebiteľom (spoločný nákup liekov, rozsah sortimentu tovaru vo verejnej lekárni, kvalita poskytovaných služieb a pod.).

79. Okrem vyššie uvádzaných informácií ohľadne lekární pod kontrolou veľkodistribútorov liekov, úrad identifikoval sieť 207 verejných lekární *Dr. Max*, ktorá je kontrolovaná podnikateľom *MIRAKL*²², ako aj ďalšie siete verejných lekární tak, ako uvádza nasledujúca tabuľka²³, spolu s informáciami o počte verejných lekární v jednotlivých sieťach, ich podiele na celkovom počte verejných lekární v sieťach a ich podiele na celkovom počte verejných lekární v SR.

Tabuľka č. 1: Podiely sietí verejných lekární na celkovom počte verejných lekární v sieťach a na celkovom počte verejných lekární v SR

Sieť lekární	Počet verejných lekární v sieti	Podiel na celkovom počte verejných lekární v sieťach v %	Podiel na celkom počte verejných lekární v SR* v %
MIRAKL (Dr. Max)	207	54,3	10,6
FARMAKOL	53	13,9	2,7
SUNPHARMA SK	43	11,3	2,2
SCHNEIDER	42	11,0	2,1
PHARMOS	13	3,4	0,7
UNIMED	11	2,9	0,6
Pharmacum Plus	10	2,7	0,5
Skupina PHOENIX	2	0,5	0,1
SPOLU	381	100,0	21,3

Zdroj: informácie zistené z Oznámenia, z prešetrovania úradom ako aj z web stránok predmetných subjektov

* Úrad vychádzal z celkového počtu verejných lekární odborne odhadnutého Oznamovateľom na 1 960

80. Vychádzajúc z informácií uvádzaných v Tabuľke č. 1 úrad zistil, že z hľadiska celoslovenského posúdenia v oblasti pôsobenia verejných lekární predmetnou koncentráciou nedochádza k vytvoreniu a ani posilneniu dominantného postavenia a ani k eliminácii významných konkurentov, keďže podnikateľ *PHOENIX*, ktorý pred koncentráciou kontroloval 2 verejné lekárne, získava 43 verejných lekární, pričom v SR najväčšia sieť verejných lekární *Dr. Max*, ktorá je

²² Spoločnosť *MIRAKL* a všetky verejné lekárne patriace do siete *Dr. Max* patria do skupiny *Penta*. Rozhodnutia, napríklad ohľadne strategických ekonomických otázok, výberu dodávateľa – veľkodistribútora siete verejných lekární *Dr. Max* sa prijímajú centrálné.

²³ V Tabuľke č. 1 sú uvedené informácie získané úradom k dátumu vydania tohto rozhodnutia, niektorí podnikatelia, oslovení úradom, pritom indikovali existenciu aj ďalších sietí lekární (prevádzkovanú napr. *Gana Trade*, *Inforama*, atď.). Prípadná existencia týchto ďalších sietí verejných lekární, pritom štruktúru trhu, pokiaľ ide o štyri najväčšie siete verejných lekární uvedené v predmetnej tabuľke, nemení.

kontrolovaná podnikateľom *MIRAKL*, je tvorená 207 verejnými lekárňami; za ňou nasleduje 53 verejných lekární kontrolovaných podnikateľom *FARMAKOL*²⁴.

81. Úrad teda neidentifikoval súťažné obavy z hľadiska horizontálneho posúdenia vplyvu posudzovanej koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže v oblasti pôsobenia verejných lekární s ohľadom na celoslovenské posúdenie.
82. Z hľadiska posúdenia vplyvu predmetnej koncentrácie na kúpnu silu podnikateľa *PHOENIX* voči dodávateľom - výrobcam liekov pre človeka úrad zistil, že aj v prípade, že by všetky dodávky liekov pre človeka do nadobúdaných verejných lekární podnikateľa *SUNPHARMA* zabezpečoval po koncentracii iba podnikateľ *PHOENIX*, v dôsledku predmetnej koncentrácie by nedošlo k významnému nárastu odberu liekov pre človeka podnikateľa *PHOENIX* od výrobcov, a teda by nedošlo k významnejšiemu nárastu kúpnej sily podnikateľa *PHOENIX* voči jeho dodávateľom. Úrad pri posúdení uvedeného vychádzal zo skutočnosti, že v rokoch 2012 až 2014 [.]²⁵ dodávateľom liekov do siete lekární *SUNPHARMA* na území SR bol podnikateľ [.....
.....]²⁵.
83. Úrad neidentifikoval súťažné obavy v dôsledku posudzovanej koncentrácie ani v prípade, ak by zobral do úvahy existenciu sietí, aliancií alebo marketingových a iných programov, do ktorých sú zapojení veľkodistribútori liekov do verejných lekární (ktoré úrad uviedol v časti tohto rozhodnutia stručne charakterizujúcej úradom oslovených veľkodistribútorov pôsobiacich na území SR).

Vertikálne účinky koncentrácie

84. Keďže podnikateľ *PHOENIX* prostredníctvom podnikateľa *PHOENIX ZZ* na území SR poskytuje služby veľkodistribúcie liekov do verejných lekární a posudzovanou koncentraciou získava sieť verejných lekární v SR, úrad posudzoval vplyv koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže z vertikálneho hľadiska, pričom možným negatívnym dopadom vertikálnych koncentrácií nie je priama strata súťažného tlaku medzi účastníkmi koncentrácie, ale skôr zmena správania sa koncentrujúcich spoločností voči svojim konkurentom tak, že to bude na úkor spotrebiteľov.
85. Úrad zvažoval dve formy potenciálnych negatívnych dopadov posudzovanej koncentrácie:
- konkurenti podnikateľa *PHOENIX* v oblasti veľkodistribúcie liekov pre človeka do verejných lekární na území SR v dôsledku predmetnej koncentrácie stratia významného odberateľa čím dôjde k oslabeniu ich

²⁴ Vzhľadom na štruktúru relevantného trhu z hľadiska celoslovenského posúdenia, najmä pokiaľ ide o štyri najväčšie siete lekární, nebol dôvod na to, aby sa úrad zaoberal detailnou analýzou dosahovaných podielov z hľadiska obratu za výdaj/predaj liekov určených pre človeka celkom a v členení na Rx a OTC lieky.

²⁵ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: informácia o štruktúre dodávateľov podnikateľa *SUNPHARMA SK*

konkurencieschopnosti v oblasti veľkodistribúcie liekov pre človeka do verejných lekární na území SR (ďalej len “uzavretie prístupu k odberateľom”),

- podnikateľ *PHOENIX* pri dodávkach liekov pre človeka do verejných lekární sa bude správať v prospech verejných lekární kontrolovaných podnikateľom *PHOENIX*, a teda bude poskytovať horšie podmienky nákupu liekov pre človeka pre verejné lekárne, ktoré podnikateľ *PHOENIX* nekontroluje (vyššie ceny, nižšie rabaty, užší rozsah poskytovaných služieb), prípadne odmietne dodávať lieky pre človeka konkurenčným verejným lekárňam, čím môže dôjsť k oslabeniu konkurenčnej pozície konkurenčných verejných lekární podnikateľa *PHOENIX* (ďalej len “uzavretie prístupu k vstupom”).

86. Na to, aby bolo možné identifikovať negatívne efekty vertikálnej koncentrácie na podmienky hospodárskej súťaže, je nevyhnutné zistiť, či sú možné negatívne dopady reálne, a teda či je možné, aby sa podnikateľ *PHOENIX* v prípade realizácie predmetnej koncentrácie správal uvedeným spôsobom, či a nakoľko bude podnikateľ *PHOENIX* motivovaný sa tak správať a či by takéto prípadné správanie mohlo mať negatívny dopad na hospodársku súťaž v neprospech spotrebiteľa, pričom tieto podmienky sú vzájomne previazané a musia byť kumulatívne splnené na preukázanie negatívnych efektov koncentrácie. Úradom oslovení veľkodistribútori liekov a siete lekární sa k vplyvu predmetnej koncentrácie vyjadrili nasledovne:

87. Veľkodistribútor *UNIPHARMA* uviedol obavy, že po koncentracii bude výhradným dodávateľom do siete lekární *SUNPHARMA* podnikateľ *PHOENIX ZZ*, čím by bol podnikateľ *UNIPHARMA* vylúčený zo súťaže o dodávky liekov pre lekárne *SUNPHARMA*, ktoré dosahujú vysoký obrat, a podnikateľ *PHOENIX ZZ* by tým ešte posilnil svoje postavenie jednotky na trhu veľkodistribútorov liekov pôsobiach v SR.

88. Veľkodistribútor *MED-ART* neidentifikoval negatívne dopady predmetnej koncentrácie, nepredpokladá, že by jeho činnosť bola koncentraciou ovplyvnená.

89. Veľkodistribútor *UNIMED* uviedol, že jeho činnosť bude predmetnou koncentraciou ovplyvnená len minimálne, nakoľko v súčasnosti nezasobuje sieť lekární *SUNPHARMA* vo významnejšej miere. Dodávky realizuje len v prípadoch, keď daným tovarom aktuálne disponuje iba jeho spoločnosť. Podnikateľ *UNIMED* ďalej uviedol, že neprevádzkuje lekárne pod vlastnou značkou, ale so spoločnosťou je 11 verejných lekární prepojených osobou štatutára. Činnosť týchto lekární nebude podľa názoru podnikateľa *UNIMED* koncentraciou ovplyvnená.

90. Veľkodistribútor *FARMAKOL*, ktorý dodáva farmaceutické produkty do 80 – 100 lekární na území Slovenskej republiky, predovšetkým v regiónoch východného Slovenska, uvádza, že predmetná koncentrácia neovplyvní jeho činnosť. Sieť 53 verejných lekární podnikateľa *FARMAKOL* nepovažuje koncentraciu za ohrozujúcu súťaž a napriek tomu, že *PHOENIX ZZ* je významným dodávateľom do siete lekární *FARMAKOL*, v prípade zhoršenia dodacích podmienok by zmena

dodávateľa liekov prebehla bez komplikácií a nebola by značne finančne a ani časovo náročná.

91. Veľkodistribútor *PHARMOS*, ktorý pôsobí ako štandardný veľkodistribútor s celoslovenskou pôsobnosťou, v predmetnej koncentrácii neidentifikoval potenciálne ohrozenia pre svoju činnosť a pre činnosť 13 verejných lekární, nad ktorými vykonáva kontrolu.
92. Veľkodistribútor *TIMED*, ktorý distribuuje len špecifické portfólio liekov na hemofíliu a podstatnú časť jeho dodávok tvoria zdravotnícke pomôcky, uviedol obavy z vylúčenia spomedzi dodávateľov *SUNPHARMA* v rozsahu, v akom dodáva rovnaký tovar ako *PHOENIX ZZ*.
93. Združenie lekární *DL*, ktoré združuje 92 lekární²⁶, neoznačilo predmetnú koncentráciu ako problémovú. V prípade zhoršenia podmienok zo strany *PHOENIX ZZ*, by prechod na iného dodávateľa pre združené lekárne nebol časovo (max. 3 mesiace) ani finančne náročný, nakoľko na trhu pôsobia ďalší 4 celoslovenskí distribútori s postačujúcou úrovňou služieb.
94. Sieť verejných lekární *SCHNEIDER* ku dňu vydania tohto rozhodnutia tvorilo 42 lekární. V odpovedi na výzvu úradu *SCHNEIDER* uviedol obavy, že po koncentrácii by lekárne *SUNPHARMA* mohli získať lepšie podmienky od *PHOENIX ZZ*, a teda výrazne konkurovať nižšími cenami a zaujímavejšími akciami. Z dôvodu prebiehajúceho reexportu niektorých liekov, sú tieto už dnes nedostatkové a *SCHNEIDER* sa obáva, že po koncentrácii budú dodávané výhradne len do siete lekární *SUNPHARMA*. V prípade zhoršenia dodacích podmienok zo strany *PHOENIX ZZ*, by pre sieť lekární *SCHNEIDER* bolo časovo aj finančne náročné kompletne nahradiť dodávky od *PHOENIX ZZ*. Zároveň by lekárne *SCHNEIDER* nevedeli vykryť dodávky liekov, ktoré exkluzívne dodáva len *PHOENIX ZZ*.
95. Sieť 207 verejných lekární *Dr. Max* uviedla obavu, že v dôsledku predmetnej koncentracie by určité lieky boli distribuované a predávané len prostredníctvom siete lekární *SUNPHARMA*, predovšetkým lieky, ktorých nedostatok je na slovenskom trhu zapríčinený využívaním reexportu týchto liekov. V prípade zhoršenia podmienok zo strany *PHOENIX ZZ* by bolo organizačne aj finančne veľmi náročné kompletne nahradiť tieto dodávky.
96. Združenie lekární *PL* ku dňu 17. 03. 2015 združovalo celkom [. . .]⁹ lekární. Treťinový podiel v družstve má veľkodistribútor farmaceutického materiálu – *UNIPHARMA*. *PL* sa obáva, že po koncentrácii by sa zhoršila vyjednávacía pozícia *PL* vo vzťahu k výrobcam liekov, čím by neboli schopní svojim členom garantovať náležité podmienky, čo by výrazne oslabilo konkurenčnú schopnosť združených nezávislých lekární voči sieťovým zoskupeniam.

²⁶ *DL* je nezávislé voľné združenie lekární, ktoré pôsobí ako nákupná aliancia s cieľom maximalizovať obchodné benefity smerom ku distribúcii, zabezpečuje spoločnú marketingovú podporu a spoločnú edukáciu členov *DL*. Každý člen *DL* nakupuje samostatne predovšetkým u zmluvných distribútorov na základe zmlúv na príslušný rok (na rok 2015 boli vybraní 2 zmluvní distribútori – *UNIMED* a *PHOENIX ZZ*) v objeme, ktorý je preň výhodný.

97. Združenie lekární *Moja lekárneň* spolupracuje na základe franchisingovej zmluvy, projekt je zastrešovaný veľkodistribútorom *PHARMOS*, ktorý zároveň funguje ako primárny alebo sekundárny dodávateľ do združených verejných lekární. Ako *Moja lekárneň* uvádza vo svojom vyjadrení, predmetná koncentrácia nebude mať negatívny dopad na činnosť združenia. V prípade zhoršenia dodacích podmienok zo strany spoločnosti *PHOENIX ZZ*, by pre členov združenia nebolo finančne náročné v pomerne krátkom čase nahradiť dodávky od *PHOENIX ZZ* v plnom rozsahu iným distribútorom. Ku dňa doručenia odpovede úradu malo združenie 57 členov.
98. Spoločnosť *TOP FARMA* podniká v oblasti marketingu a pre členov svojej aliancie (112 verejných lekární) poskytuje výhradne marketingové a dátové služby ako letákové kampane, možnosti úpravy vzhľadu lekární, dátový reporting a pod. *TOP FARMA* nevykonáva pre svojich členov spoločný nákup ani im nevyberá dodávateľa liekov a nadobudnutím kontroly Oznamovateľom nad spoločnosťou *SUNPHARMA* nebude jej činnosť ovplyvnená.
99. Družstvo *Vaša lekárneň* združuje 200 verejných lekární po celom území SR. *Vaša lekárneň* pre svojich členov nevykonáva spoločný nákup ani im nevyberá dodávateľa liekov. Členom družstva je aj distribútor *MED-ART*. Podľa vyjadrenia, predmetná koncentrácia neovplyvní činnosť družstva.
100. Úrad v rámci posudzovania vertikálnych účinkov predmetnej koncentrácie vychádzal z postavenia *Skupiny PHOENIX* v oblasti veľkodistribúcie liekov do verejných lekární a z postavenia verejných lekární *SUNPHARMA* na území SR.
101. Nižšie uvádzané tabuľky vyjadrujú postavenie *Skupiny PHOENIX* v oblasti veľkodistribúcie liekov do verejných lekární (v členení na Rx lieky a na OTC lieky, ako aj celkom) za roky 2012 až 2014:

Tabuľka č. 2: Podiel tržieb za dodávky úradom oslovených veľkodistribútorov za Rx lieky určené pre človeka do verejných lekární na celkových tržbách za dodávky všetkých úradom oslovených veľkodistribútorov liekov za Rx lieky určené pre človeka do verejných lekární

Rx lieky	2012	2013	2014
<i>PHOENIX ZZ</i>	[30-40] %	[30-40] %	[30-40] %
<i>Unipharma</i>	[30-40] %	[30-40] %	[30-40] %
<i>MED-ART</i>	[10-20] %	[10-20] %	[10-20] %
<i>UNIMED</i>	[5-10] %	[5-10] %	[5-10] %
<i>FARMAKOL</i>	[0-5] %	[5-10] %	[5-10] %
<i>PHARMOS</i>	[5-10] %	[5-10] %	[5-10] %
<i>TIMED</i>	[0-5] %	[0-5] %	[0-5] %
SPOLU	100 %	100 %	100 %

Zdroj: informácie získané úradom od oslovených veľkodistribútorov liekov
 [...] – obchodné tajomstvo jednotlivých úradom oslovených veľkodistribútorov liekov

Tabuľka č. 3: Podiel tržieb za dodávky úradom oslovených veľkodistribútorov za OTC lieky určené pre človeka do verejných lekární na celkových tržbách za

dodávky všetkých úradom oslovených veľkodistribútorov liekov za OTC lieky určené pre človeka do verejných lekární

OTC lieky	2012	2013	2014
<i>PHOENIX ZZ</i>	[50-60] %	[50-60] %	[50-60] %
<i>Unipharma</i>	[20-30] %	[20-30] %	[20-30] %
<i>MED-ART</i>	[5-10] %	[5-10] %	[5-10] %
<i>PHARMOS</i>	[0-5] %	[5-10] %	[5-10] %
<i>FARMAKOL</i>	[5-10] %	[5-10] %	[5-10] %
<i>UNIMED</i>	[0-5] %	[0-5] %	[0-5] %
SPOLU	100 %	100 %	100 %

Zdroj: informácie získané úradom od oslovených veľkodistribútorov liekov

[...] – obchodné tajomstvo jednotlivých úradom oslovených veľkodistribútorov liekov

Tabuľka č. 4: Podiel tržieb za dodávky úradom oslovených veľkodistribútorov za Rx a OTC lieky určené pre človeka do verejných lekární na celkových tržbách za dodávky všetkých úradom oslovených veľkodistribútorov liekov za Rx a OTC lieky určené pre človeka do verejných lekární

Rx + OTC lieky	2012	2013	2014
PHOENIX ZZ	[30-40] %	[40-50] %	[40-50] %
Unipharma	[30-40] %	[20-30] %	[20-30] %
MED-ART	[10-20] %	[10-20] %	[10-20] %
UNIMED	[5-10] %	[5-10] %	[5-10] %
PHARMOS	[5-10] %	[5-10] %	[5-10] %
FARMAKOL	[5-10] %	[5-10] %	[5-10] %
TIMED	[0-5] %	[0-5] %	[0-5] %
SPOLU	100 %	100 %	100 %

Zdroj: informácie získané úradom od oslovených veľkodistribútorov liekov

[...] – obchodné tajomstvo jednotlivých úradom oslovených veľkodistribútorov liekov

102. Ako vyplýva z vyššie uvedených tabuliek, úrad vychádzal z informácií od úradom oslovených veľkodistribútorov liekov, ktorých Oznamovateľ označil ako svojich najväčších konkurentov ako aj ďalších konkurentov, a teda úrad nemal k dispozícii informácie od všetkých veľkodistribútorov liekov pôsobiacich na území SR. Avšak vzhľadom na to, že: a) úrad zobral do úvahy najväčších konkurentov Oznamovateľa, b) z úradom oslovených veľkodistribútorov liekov veľkodistribútor s najnižším podielom dosiahol v sledovanom období podiel iba [0-5] %, prípadné zahrnutie ďalších veľkodistribútorov by znamenalo zníženie podielu podnikateľa PHOENIX ZZ na relevantnom trhu veľkodistribúcie Rx a OTC liekov pre človeka do verejných lekární, ako aj v segmentoch z hľadiska Rx liekov a z hľadiska OTC liekov, avšak nie podstatne.

103. Zároveň z vyššie uvedených tabuliek, do ktorých úrad zahrnul aj lokálne pôsobiacich veľkodistribútorov liekov a veľkodistribútorov liekov, ktorí nedodávajú úplný sortiment liekov pre človeka do verejných lekární, vyplýva, že ich nezahrnutie podstatným spôsobom neovplyvňuje postavenie Skupiny PHOENIX v oblasti veľkodistribúcie liekov pre človeka do verejných lekární.

104. Ako vyplýva z vyššie uvádzaných informácií, nadobúdaná sieť lekární podnikateľa SUNPHARMA predstavuje 43 verejných lekární z celkového počtu 381 verejných lekární v sieťach a z celkového počtu 1 960 verejných lekární v SR, pričom v rokoch 2012 až 2014 [.]²⁵ dodávateľom liekov do siete lekární SUNPHARMA na území SR bol podnikateľ [.]²⁵ (napríklad v roku 2014 bol podiel podnikateľa [.]²⁵]²⁵.

Uzavretie prístupu k odberateľom

105. Po koncentracii je pravdepodobné, že podnikateľ PHOENIX začlenením siete verejných lekární SUNPHARMA do svojho portfólia zvýši podiel dodávok liekov pre človeka do nadobudnutej siete verejných lekární, prípadne sa stane ich jediným dodávateľom. Úrad preto zisťoval, či potenciálna strata objemu dodávok liekov pre človeka do verejných lekární SUNPHARMA na území SR, by pre konkurentov podnikateľa PHOENIX ako veľkodistribútora liekov pre človeka do

verejných lekární znamenala stratu významného odberateľa, čo by mohlo oslabiť ich pozíciu vo veľkodistribúcii liekov pre človeka do verejných lekární, čím by mohlo dôjsť k zníženiu intenzity hospodárskej súťaže v predmetnej oblasti.

106. Vyššie uvádzané postavenie siete verejných lekární *SUNPHARMA* však nenaznačuje, že by sa v prípade realizácie posudzovanej koncentrácie mohol podnikateľ *PHOENIX* v dôsledku nadobudnutia siete 43 verejných lekární *SUNPHARMA* (z celkového počtu 381 verejných lekární v sieťach a z celkového počtu 1 960 verejných lekární v SR²⁷) uzavrieť prístup konkurentov v oblasti veľkodistribúcie liekov pre človeka do verejných lekární a tým si posilniť svoju pozíciu na tomto relevantnom trhu.

107. Zároveň úrad zistil, že:

- [.....]
.....
.....]²⁵, napríklad v roku 2014 predstavoval [.....]
.....]²⁵;
- podiel objemu nákupu liekov pre človeka do verejných lekární *SUNPHARMA* v roku 2014 predstavoval približne [.....]²⁸ % všetkých dodávok liekov pre človeka do verejných lekární úradom oslovených veľkodistribútorov liekov,
- podiel objemu nákupu liekov pre človeka do verejných lekární *SUNPHARMA*, [.....]
.....]²⁵ predstavoval v roku 2014 [.....]²⁸ % všetkých dodávok liekov pre človeka do verejných lekární úradom oslovených veľkodistribútorov liekov,
- dodávky druhého najväčšieho dodávateľa do siete lekární *SUNPHARMA* - podnikateľa [.....]²⁹ predstavovali [.....]
.....]²⁹.

108. Úrad teda zistil, že možná strata objemu dodávok liekov pre človeka do siete lekární *SUNPHARMA* v dôsledku posudzovanej koncentrácie nie je spôsobilá v podstatnom rozsahu oslabiť pozíciu najbližších konkurentov podnikateľa *PHOENIX*.

109. Vzhľadom na to, že jeden z nevyhnutných predpokladov identifikácie negatívnych efektov vertikálnej koncentrácie z hľadiska uzavretia prístupu k odberateľom nebol preukázaný, a to schopnosť podnikateľa *PHOENIX* v dôsledku predmetnej koncentrácie uzavrieť prístup veľkodistribútorov liekov k významnému odberateľovi, nebol dôvod na to, aby sa úrad zaoberal ďalšími faktormi, a to motívmi a celkovým negatívnym dopadom uzavretia prístupu k odberateľom na hospodársku súťaž v neprospech spotrebiteľa.

110. Na základe vyššie uvedeného neboli zistené skutočnosti, ktoré by poukazovali

²⁷ Vzhľadom na dosahované podiely podnikateľa *PHOENIX* z celkového počtu verejných lekární, ktoré sú uvedené v Tabuľke č. 1, nebol dôvod na to, aby sa úrad zaoberal uvedeným v členení samostatne na Rx lieky a na OTC lieky.

²⁸ [...] obchodné tajomstvo úradom oslovených veľkodistribútorov liekov

²⁹ [...] obchodné tajomstvo veľkodistribútora liekov: podiel dodávok liekov do siete *SUNPHARMA* SK

na to, že by v dôsledku predmetnej koncentrácie došlo k uzavretiu prístupu veľkodistribútorov liekov, ktorí sú v predmetnej činnosti konkurentmi *Skupiny PHOENIX*, k významnému odberateľovi s negatívnymi účinkami na podmienky hospodárskej súťaže v oblasti veľkodistribúcie liekov pre človeka do verejných lekární, a teda obavy niektorých veľkodistribútorov v uvedenom ohľade neboli preukázané.

Uzavretie prístupu k vstupom

111. Úrad v rámci posudzovania uzavretia prístupu k vstupom v prvom kroku zisťoval, či v dôsledku predmetnej koncentrácie bude podnikateľ *PHOENIX* schopný znevýhodňovať konkurenčné verejné lekárne pri dodávkach liekov pre človeka alebo im odmietnuť dodávať lieky pre človeka.
112. Jedným z predpokladov schopnosti podnikateľa dodávajúceho vstupy uzavrieť prístup k vstupom ako dôsledku vertikálnej koncentrácie je jeho významná trhová sila v oblasti dodávok vstupov, ďalšími sú napríklad faktory poukazujúce na nedostatočné alternatívy dodávok vstupov, ako napríklad nedostatočné kapacity konkurentov zabezpečiť porovnateľné vstupy pre odberateľov, ktorí boli daným podnikateľom odmietnutí alebo znevýhodnení; ďalej existencia exkluzívnych zmlúv.
113. Pri posúdení postavenia podnikateľa *PHOENIX* úrad vychádzal z informácií uvedených v Tabuľkách č. 2 až 4, na základe ktorých je možné predpokladať trhovú silu podnikateľa *PHOENIX* najmä z hľadiska dodávok OTC liekov pre človeka do verejných lekární, prípadne aj z hľadiska dodávok Rx a OTC liekov pre človeka do verejných lekární.
114. Z úradom vykonaného prieskumu však vyplynulo, že v prípade poskytovania horších podmienok sú verejné lekárne schopné rýchlo zmeniť dodávateľa liekov (v tomto smere sa vyjadrilo napr. Združenie lekární *Moja Lekáreň*, Združenie lekární *DL*, *FARMAKOL*) a taktiež napríklad veľkodistribútor *UNIPHARMA*, ktorý dodáva takmer úplný sortiment liekov pre človeka do verejných lekární na celom území SR, uviedol, že vie najneskôr do 24 hodín začať plniť objednávky pre akúkoľvek lekáreň na území SR, či už je súčasťou siete lekární, alebo nie. Vzhľadom na to, že opačne sa vyjadril podnikateľ *MIRAKL* (kontrolujúci sieť verejných lekární *Dr. Max*), úrad sa zaoberal aj ďalším faktorom posudzovania uzavretia prístupu k vstupom.
115. V rámci posúdenia motívov podnikateľa *PHOENIX* uzavrieť prístup konkurenčných verejných lekární k dodávkam liekov pre človeka od podnikateľa *PHOENIX*, úrad zobral do úvahy postavenie podnikateľa *SUNPHARMA* na trhu verejných lekární, ako je vyššie uvedené, taktiež podiel objemu dodávok podnikateľa *PHOENIX* tomuto podnikateľovi, vo vzťahu k jeho celkovým dodávkam na slovenský trh, ktorý v roku 2014 bol [. . .]³⁰ % z jeho celkových dodávok. Uvedené nenasvedčuje tomu, že by podnikateľ bol ekonomicky motivovaný prestať dodávať, resp. znevýhodňovať v dodávkach ostatné lekárne, dodávky do ktorých predstavujú podstatnú časť jeho objemu, čo nenasvedčuje

³⁰ [...] obchodné tajomstvo Oznamovateľa: podiel dodávok liekov

motivácii podnikateľa *PHOENIX* v dôsledku koncentrácie zabrániť prístupu k vstupom pre konkurenčné verejné lekárne.

116. Vzhľadom na námietku siete lekární *SCHNEIDER* ohľadne prekážky komplexného nahradenia dodávok liekov od podnikateľa *PHOENIX ZZ* vzhľadom na to, že predmetný podnikateľ je jediným dodávateľom niektorých liekov, úrad zisťoval existenciu a rozsah výlučného dodávania liekov pre človeka do verejných lekární podnikateľom *PHOENIX*, pričom taktiež zisťoval o aké lieky by sa jednalo a či tieto lieky sú nahraditeľné inými liekmi. Vychádzajúc z informácií získaných od Oznamovateľa úrad zistil, že vzhľadom na počet výlučne dodávaných liekov, z ktorých niektoré sú zastupiteľné s inými liekmi, ako aj na ich charakter, úrad nezistil, že by uvedená námietka siete lekární *SCHNEIDER* bola odôvodnená.
117. Keďže dva z nevyhnutných predpokladov identifikácie negatívnych efektov vertikálnej koncentrácie z hľadiska uzavretia prístupu konkurenčných verejných lekární k vstupom neboli preukázané, a to schopnosť a motívy podnikateľa *PHOENIX* v dôsledku predmetnej koncentrácie uzavrieť prístup verejných lekární k nevyhnutným vstupom, nebol dôvod na to, aby sa úrad zaoberal ďalším faktorom, a to celkovým negatívnym dopadom uzavretia prístupu k vstupom na hospodársku súťaž v neprospech spotrebiteľa.
118. Na základe vyššie uvedeného neboli zistené skutočnosti, ktoré by poukazovali na to, že by v dôsledku predmetnej koncentrácie došlo k uzavretiu prístupu konkurenčných verejných lekární k nevyhnutnému vstupu s negatívnymi účinkami na podmienky hospodárskej súťaže v oblasti pôsobenia verejných lekární, a teda obavy niektorých sietí verejných lekární v uvedenom ohľade neboli preukázané.
119. Úrad neidentifikoval súťažné obavy v dôsledku posudzovanej koncentrácie z hľadiska vertikálnych účinkov koncentrácie ani v prípade, ak by zobral do úvahy existenciu aliancií alebo marketingových a iných programov, do ktorých sú zapojení veľkodistribútori liekov pre človeka do verejných lekární (tieto úrad uviedol v časti tohto rozhodnutia stručne charakterizujúcej úradom oslovených veľkodistribútorov pôsobiacich na území SR).

Záver

120. Po vyhodnotení všetkých získaných podkladov a informácií úrad dospel k záveru, že posudzovaná koncentrácia značne nenaruší účinnú súťaž na relevantnom trhu, najmä v dôsledku vytvorenia alebo posilnenia dominantného postavenia.
121. Na základe vyššie uvedených skutočností úrad rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto rozhodnutia.

Poučenie:

Podľa § 34 ods. 1 zákona č. 136/2001 Z. z. o ochrane hospodárskej súťaže a o zmene a doplnení zákona Slovenskej národnej rady č. 347/1990 Zb. o organizácii ministerstiev a ostatných ústredných orgánov štátnej správy Slovenskej republiky v znení neskorších predpisov v znení neskorších predpisov proti tomuto rozhodnutiu môže byť podaný rozklad Rade Protimonopolného úradu Slovenskej republiky prostredníctvom Protimonopolného úradu, odboru koncentrácií, Drieňová 24, 826 03 Bratislava, v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia. Podľa § 61 ods. 1 zákona č. 71/1967 Zb. o správnom konaní (správny poriadok) v znení neskorších predpisov včas podaný rozklad má odkladný účinok. Toto rozhodnutie je preskúmateľné súdom podľa § 247 Občianskeho súdneho poriadku po vyčerpaní riadnych opravných prostriedkov.

JUDr. Radoslav Tóth
podpredseda
Protimonopolného úradu Slovenskej republiky

Rozhodnutie sa doručuje:

Soňa Hekelová
Advokátka
Schönherr Rechtsanwälte GmbH, organizačná zložka
Prievozská 4/A (Apollo II)
821 09 Bratislava